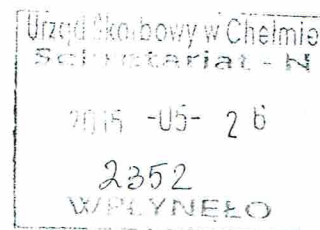

DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
W LUBLINIE

KW/0710-0002/15/12643

N + SW

Pani
Anna Zięba-Bednaruk
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Chełmie

Egz. Nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli planowej przeprowadzonej

**w Urzędzie Skarbowym w Chełmie,
ul. Obłońska 20A, 22-100 Chełm**

przez zespół kontrolerów w składzie:

1. Grażyna Zięba – komisarz skarbowy – koordynator kontroli
2. Bożena Klajda – starszy komisarz skarbowy
3. Grażyna Szylejko – starszy komisarz skarbowy
4. Jarosław Pajda – starszy komisarz skarbowy
5. Maria Kochańska – komisarz skarbowych
6. Remigiusz Jabłoński – starszy inspektor

w dniach od 9 lutego 2015 r. do 20 marca 2015 r., w tym w siedzibie Urzędu w dniach od 9 lutego 2015 r. do 20 lutego 2015 r.

w zakresie: **zapewnienia dochodów dla budżetu państwa – zarządzanie zaległościami podatkowymi.**

Okres objęty kontrolą: 1.01.2014 r. do dnia kontroli, tj. 09.02.2015 r.

Kierującym kontrolowaną jednostką jest Pani Anna Zięba-Bednaruk powołana na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chełmie z dniem 27 lipca 2009 r.

Kontrolą objęto niżej wymienione zagadnienia:

I. Uregulowania wewnętrzne i organizacja pracy Urzędu Skarbowego w Chelmie w zakresie zapewnienia wpływów dla budżetu państwa, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji komórki spraw wierzycielskich.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym (wprowadzonym Zarządzeniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chelmie z dnia 27 marca 2014 r. nr 9/2014) od 1 lipca 2014 r. komórką odpowiedzialną za efektywne zarządzanie zaległościami podatkowymi w celu prawidłowej realizacji dochodów budżetu państwa jest Samodzielny Referat Spraw Wierzycielskich SW. Do dnia 30 czerwca 2014 r. zadania te na podstawie Regulaminu organizacyjnego (wprowadzonego Zarządzeniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chelmie z dnia 13 grudnia 2010 r. nr 50/2010) realizowane były przez Dział Rachunkowości Podatkowej RP, który podejmował czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych, takich jak wystawianie upomnień, tytułów wykonawczych. Ponadto koordynował działania zmierzające do przeciwdziałania przedawnieniu zaległości podatkowych. Natomiast do zadań komórek postępowań podatkowych PPI, PPII i PPIII należało w tym okresie m.in. orzekanie o odpowiedzialności osób trzecich, prowadzenie postępowań w sprawie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, wydawanie decyzji w sprawie zabezpieczeń na poczet zobowiązań podatkowych, jak również nadawanie decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności.

W komórce spraw wierzycielskich zatrudnionych jest 6 osób. Bezpośredni nadzór nad pracą podległych pracowników sprawuje kierownik Pan Piotr Pawlak, odpowiedzialny za prawidłową i terminową realizację zadań komórki.

Zgodnie z § 11 pkt 6 Rozdziału III Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Chelmie do zadań ww. komórki należy w szczególności:

- podejmowanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- wykonywanie zadań wierzyciela w ramach postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego,
- poszukiwanie majątku zobowiązanego w przypadku bezskuteczności egzekucji,
- wydawanie decyzji o zabezpieczeniu wykonania zobowiązań podatkowych,
- nadawanie rygoru natychmiastowej wykonalności,
- prowadzenie postępowań w sprawach udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych,
- monitorowanie udzielonej pomocy publicznej.

Jednocześnie z wyjaśnienia przedłożonego w dniu 18 lutego 2015 r. przez Kierownika Samodzielnego Referatu Spraw Wierzycielskich Pana Piotra Pawlaka wynika, iż poszukiwanie majątku przez wierzyciela następuje dopiero po umorzeniu postępowania egzekucyjnego. W tym celu co 6 miesięcy w systemach informatycznych Urzędu sprawdzane są informacje o zobowiązanym. Dodatkowo w ww. piśmie wskazano, że informacje o majątku zobowiązanego pozyskiwane w trakcie innych czynności przekazywane są na bieżąco do organu egzekucyjnego.

Stwierdzono, iż w Urzędzie obowiązują Procedury postępowania zapobiegającego przypadkom przedawnienia wymiaru i dochodzenia zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych oraz trybu postępowania w przypadku ich wygaśnięcia z powodu przedawnienia. Ponadto w celu zwiększenia poziomu regulowania zaległości podatkowych Naczelnik Urzędu Skarbowego w Chelmie powołał Zespół do spraw likwidacji zaległości podatkowych.

[dowód: akta kontroli str. 20-23]

Ocena organizacji pracy Urzędu Skarbowego w Chelmie – pozytywna.

II. Działania podejmowane przez Urząd w celu realizacji bieżących należności i likwidacji zaległości podatkowych

1. Czynności monitorujące i dyscyplinujące - dobrowolne regulowanie należności podatkowych

Na podstawie Regulaminu organizacyjnego w zakresie stosowania przedegzekucyjnych działań służących wygaszaniu zobowiązań podatkowych komórka spraw wierzycielskich została zobligowana do podejmowania czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego poprzez wykonywanie działań informacyjnych i dyscyplinujących.

Jak ustalono, w celu zapewnienia wpływów budżetowych w Urzędzie Skarbowym w Chelmie podejmowane były czynności, których celem było doprowadzenie do dobrowolnego wykonywania obowiązku zapłaty podatku. Z pisma przedłożonego w dniu 10 lutego 2015 r. przez Panią Ewę Mielniczuk kierującą komórką rachunkowości podatkowej wynika, iż najczęstszą formą kontaktu z podatnikiem były rozmowy telefoniczne, co jednak nie było dokumentowane. Fakt przeprowadzenia rozmowy telefonicznej był dopiero ewidencjonowany przez komórkę spraw wierzycielskich. Wyłącznie na podstawie ewidencji czynności przedegzekucyjnych stwierdzono, iż w okresie od 1 lipca 2014 r. do dnia kontroli podjęto próbę przeprowadzenia rozmowy telefonicznej w 227 przypadkach.

W rezultacie powyższych działań w okresie od stycznia do grudnia 2014 r. nastąpił spadek wystawionych upomnień w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 8,24%, tj. 473 upomnienia mniej niż w 2013 r. Odnotowano również spadek ilości wystawionych tytułów wykonawczych o 16,54%, tj. 414 tytułów wykonawczych mniej niż w roku poprzednim.

Badaniem objęto 15 pozycji. Doboru próby dokonano na podstawie ewidencji czynności przedegzekucyjnych oraz raportu Zestawienie przypisów z podsystemu POLTAX2B, data przypisu < 1.01.2014 r., saldo zaległości <= 5.000 zł. Badaniem objęto zarówno wygasłe jak i istniejące zaległości na kontach szczegółowych podatników. Doboru próby dokonano metodą statystyczną z wnioskowaniem niematematycznym.

W 5 sprawach (upomnienie nr: 3958/14, 4022/14, 4616/14, 5277/14, 5407/14) stwierdzono uchybienie polegające na informowaniu podatników o obowiązku zapłaty istniejącej zaległości podatkowej wyłącznie po doręczeniu upomnienia. W tym zakresie czynności windykacyjne podejmowano niezwłocznie bez szczegółowej analizy salda zaległości podatnika, jak również oceny poziomu regulowania jego zobowiązań.

Zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 27 marca 2013 r. nr AP8/068/177/LRW/13 w przypadku niezapłaconych zobowiązań, równocześnie z terminowym wystawianiem upomnień, należało wykorzystywać m.in. kontakt telefoniczny w celu poinformowania podatników o braku zapłaty zobowiązania podatkowego oraz konsekwencjach związanych z nieregulowaniem zaległości. Ponadto Ministerstwo Finansów w sprawach o niewielkim lub znikomym stopniu ryzyka regulowania należności oraz w przypadku niewielkich kwot zobowiązań zaleciło, aby wygaszanie należności następowało już na etapie działań przedegzekucyjnych.

Potwierdzeniem powyższych ustaleń jest wyjaśnienie złożone w dniu 13 lutego 2015 r. przez Kierownika Samodzielnego Referatu Spraw Wierzycielskich Pana Piotra Pawlaka, z którego wynika, iż pomiędzy doręzeniem upomnienia a wystawieniem tytułu wykonawczego pracownicy komórki SW kontaktują się telefonicznie z podatnikami posiadającymi jedynie bieżące zaległości podatkowe i informują ich o wysokości należności pozostałych do zapłaty oraz o możliwości wszczęcia egzekucji administracyjnej i mogących powstać w jej trakcie kosztach. Brak wpłaty w terminie 14 dni powoduje wystawienie tytułu wykonawczego.

Za nieuzasadnione uznano podjęcie czynności przedegzekucyjnych po wystawieniu upomnienia (nr 4616/14), w sytuacji, gdy podatnik generuje kolejne zaległości. Natomiast w 1 przypadku tytuł wykonawczy (SM 6/66/15) wystawiono dopiero po upływie 2 miesięcy od daty doręczenia upomnienia.

Stwierdzono także uchybienie polegające na niezgodności zapisów księgowych na koncie szczegółowym podatnika PIT i PPL (NIP) w związku z uchyleniem decyzji określającej zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2008 r. i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Ponadto w celu zdyscyplinowania podatników obligatoryjnie sporządzane są wnioski o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej skarbowej. Tylko w 2014 r. pracownicy komórki rachunkowości podatkowej przekazali na stanowisko karne skarbowe 302 wnioski o ukaranie za nieterminowe opłacanie podatków.

Biorąc pod uwagę wzrost wpływów dochodów budżetowych (o 0,30%) za okres od stycznia do grudnia 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, przy jednoczesnym wzroście zaległości podatkowych (o 11,20%) i spadku ilości wystawionych upomnień i tytułów wykonawczych należało uznać, iż podejmowane czynności przedegzekucyjne miały wpływ na zwiększenie wpływu dochodów budżetu państwa.

Stąd też kontrolowany obszar mimo stwierdzonych uchybień w zakresie zasadności i skuteczności podjętych czynności przedegzekucyjnych ocenia się pozytywnie.

[dowód: akta kontroli str. 24-61]

2. Dochodzenie należności podatkowych po zakończeniu wstrzymania wykonania decyzji

Na podstawie raportu o dokumentach wprowadzonych do systemu POLTAX, kod formularza ZOB-PX – *informacja o zakończeniu wstrzymania wykonania decyzji* ustalono jedną pozycję w podatku dochodowym od osób fizycznych za rok 2004 dotyczącą małżonków (NIP:).

Na podstawie analizy ww. sprawy za nieprawidłowe uznano dochodzenie należności na podstawie tytułu wykonawczego (SM 1/3039/10) w zawyżonej wysokości (o kwotę 2.461,10 zł), mimo iż w decyzji, w której określono zobowiązanie podatkowe była wskazana prawidłowa kwota zaległości podatkowej podlegająca wpłacie na rachunek bankowy organu podatkowego. Skutkiem powyższego jest zawyżenie salda zaległości w ewidencji księgowej, co zostało potwierdzone pismem z dnia 13 lutego 2015 r. przez Panią Ewę Mielniczuk – pełniącą obowiązki kierownika działu RP oraz Panią Renatę Klekot – kierownika działu OBII.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym w dniu 13 lutego 2015 r. przez Pana Piotra Pawlaka – kierownika komórki SW wierzyciel nie poszukiwał majątku zobowiązanych z uwagi na toczące się postępowanie egzekucyjne. Powyższa zaległość nie była również przedmiotem analizy na posiedzeniu Zespołu do spraw likwidacji zaległości podatkowych w 2014 r.

Ocena badanego obszaru – pozytywna z uchybieniami.

[dowód: akta kontroli str. 60-116]

3. Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych – decyzja o zabezpieczeniu na majątku zobowiązanego

Na podstawie raportu o dokumentach wprowadzonych do systemu POLTAX, kod formularza ZOB-Z – *decyzja o zabezpieczeniu na majątku* w okresie objętym kontrolą ustalono 66 pozycji na łączną kwotę 32.765.235 zł dotyczących 6 podatników. Badaniem sprawdzającym objęto 4 pozycje.

Na podstawie ww. spraw stwierdzono istnienie przesłanek uzasadniających podejmowanie działań zmierzających do wyjawienia i zabezpieczenia zobowiązania podatkowego na majątku zobowiązanego. W tym celu Urząd korzystał m.in. z danych bazy CEPiK oraz aplikacji CzM. Informacje o majątku pozyskiwano również w toku prowadzonych kontroli podatkowych na podstawie oświadczeń majątkowych, ksiąg rachunkowych.

W związku z dokonaniem zabezpieczeniem w 2 sprawach zobowiązanie zostało uregulowane. Pozostałe należności nie zostały wyegzekwowane (decyzja nieostateczna z dnia 2.02.2015 r. - dok. nr 5449152/DC, korekta deklaracji z dnia 6.05.2014 r. - dok. nr 5289643/DK), w tym w 1 przypadku (dok. nr 5289643/DK) mimo postępowania egzekucyjnego prowadzonego w stosunku do wierzytelności wskazanych w decyzji o zabezpieczeniu.

Stwierdzono uchybienie polegające na wskazywaniu w Zarządzeniu zabezpieczenia (PPIII/4423-14/14, PPIII/4423-6/14, PPIII/4143-1/14) aktu prawnego dot. decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe, w sytuacji gdy Urząd wydał decyzję o zabezpieczeniu, w której **określił** przybliżoną kwotę zobowiązania podatkowego.

Badany obszar oceniono – pozytywnie.

[dowód: akta kontroli str. 60-61, 117-130]

4. Zabezpieczenie rzeczowe zobowiązań podatkowych - zastawy skarbowe i hipoteki

Kontrolą objęto sprawy, w których w toku prowadzonego postępowania w latach 2014 – 2015 był sporządzony wniosek o dokonanie lub wykreślenie wpisu hipoteki przymusowej.

Stwierdzono, iż w 2014 r. sporządzono 11 wniosków o wpis hipoteki przymusowej dotyczących 8 zobowiązanych, z czego w 6 przypadkach Sąd dokonał wpisu zgodnie z wnioskiem, w 4 przypadkach ograniczył wpis, a w 1 przypadku odmówił dokonania wpisu z uwagi na zmianę właściciela nieruchomości.

W 2014 r. sporządzono 124 wnioski o wykreślenie wpisu hipoteki przymusowej z powodu zapłaty bądź przedawnienia zaległości podatkowej. Natomiast w 2015 r. wystąpiono z 1 wnioskiem o dokonanie wpisu hipoteki przymusowej oraz z 54 wnioskami o wykreślenie wpisu hipoteki przymusowej.

Szczegółowej kontroli poddano po 10 kolejnych wniosków z 2014 r i 2015 r.

W badanych sprawach stwierdzono, iż podstawą wpisu hipoteki przymusowej we wszystkich przypadkach był tytuł wykonawczy.

Podstawą do wystąpienia z wnioskiem o wykreślenie ustanowionej hipoteki przymusowej było wygaśnięcie zobowiązania przez zapłatę bądź przedawnienie zaległości podatkowej. Powyższe stanowiło wykonanie zalecenia zawartego w piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 21 października 2014 r. nr EARP/077-63/14/PS/31615.

Stwierdzono 1 przypadek na 10 poddanych kontroli, iż Naczelnik Urzędu Skarbowego w Chelmie w oświadczeniu o wygaśnięciu hipoteki przymusowej wskazał nieistniejący tytuł wykonawczy, tzn. taki, którego nie stwierdzono w ewidencji tytułów wykonawczych.

Ustalono, że w kontrolowanych przypadkach w celu wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie hipoteki przymusowej wystawiano „nowy tytuł wykonawczy”.

Ze złożonych przez Pana Piotra Pawlaka Kierownika Samodzielnego Referatu Spraw Wierzycielskich wyjaśnień wynika, iż we wcześniejszych latach, tj. do końca 2004 r. była praktyka wystawiania „nowego tytułu wykonawczego”, nieistniejącego w ewidencji tytułów wykonawczych w celu wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie wpisu hipoteki przymusowej.

[dowód: akta kontroli str. 131-134]

Ponadto kontrolą objęto prowadzony przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chelmie Rejestr Zastawów Skarbowych.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą, tj. w 2014 r. i 2015 r. w zakresie należności Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chelmie ustanowiono zastaw skarbowy na 12 ruchomościach należących do 9 zobowiązanych. Kontrolą objęto wszystkie ww. sprawy (poz. rejestru 698, 699, 703-708, 711, 714, 715, 717).

Jak wynikało z przedłożonych do kontroli akt. ww. wpisami zabezpieczono wykonanie zobowiązania rozłożonego na raty.

W dwóch przypadkach do kontroli nie okazano dowodu poinformowania strony o ustanowieniu zastawu skarbowego. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Samodzielnego Referatu Spraw Wierzycielskich Pana Piotra Pawlaka powyższe wynikało z braku możliwości odnalezienia przedmiotowych dokumentów – pracownik prowadzący sprawy nie pracuje już w Urzędzie. Ww. wpisy z uwagi na spłatę zaległości zostały wykreślone.

Ustalono, iż niewykreślone wpisy należności dot. Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chelmie są nadal aktualne.

W dwóch przypadkach na dzień wykreślenia wpisów (poz. rejestru zastawów 699, 706-708), tj. 22 stycznia 2015 r. podatnicy posiadali znaczne zaległości inne niż objęte zastawami skarbowymi. W zakresie braku ustanowienia zastawów skarbowych w ww. przypadkach przyjmuje się wyjaśnienia kierownika Samodzielnego Referatu Spraw Wierzycielskich Pana Piotra Pawlaka.

[dowód: akta kontroli str. 135-142]

W celu dokonania analizy działań podejmowanych przez Urząd w zakresie poszukiwania majątku w celu zabezpieczenia zobowiązań podatkowych hipoteką i zastawem skarbowym kontrolą objęto 10 spraw wytypowanych na podstawie podsystemu POLTAX2B. Ustalono, iż w 7 przypadkach (NIP:

na 10 kontrolowanych wystąpiła informacja w bazie CZM, z czego w dwóch przypadkach Samodzielny Referat Spraw Wierzycielskich dokonał analizy ww. informacji (NIP: .

[dowód: akta kontroli str. 143-164]

Działania Urzędu Skarbowego w Chelmie w powyższym zakresie oceniono pozytywnie.

5. Rygor natychmiastowej wykonalności - art. 239a i 239b ustawy Ordynacja podatkowa

Na podstawie wydruku z systemu POLTAX „Raport o dokumentach wprowadzonych do systemu” (kod: R_DEC_RAP_WPRO) o parametrach: kod formularza: *POS-WN*, wprowadzone od: *01.01.2014 r.* do *06.02.2015 r.* ustalono, iż w okresie objętym kontrolą ww. Urząd wydał łącznie 65 postanowień o rygorze natychmiastowej wykonalności. Spośród wydanych postanowień 1 dotyczyło podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC), 1 dotyczyło podatku od spadków i darowizn (SD), 7 dotyczyło podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz 56 – podatku od towarów i usług (VAT). Według ww. raportu łączna suma zobowiązań wynikających z decyzji, którym kontrolowana jednostka w okresie objętym kontrolą nadała rygor natychmiastowej wykonalności wynosi 2.391.049 zł, z czego w zakresie PIT - 25.215 zł, zaś VAT - 2.364.796 zł.

[dowód: akta kontroli str. 165-170]

Wszystkie postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności, wprowadzone do systemu POLTAX formularzem POS-WN w okresie od 1.01.2014 r. do 06.02.2015 r. dotyczą zobowiązań podatkowych 6 podatników. Z uwagi na fakt, iż zobowiązania podatkowe 2 podatników stanowiły dochód jednostek samorządu terytorialnego (PCC i SD), doboru próby do kontroli dokonano spośród „rygorów” odnoszących się do zobowiązań podatkowych w PIT i VAT pozostałych 4 podatników. Kontrolą objęto 4 sprawy, w których zostały wydane postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności decyzjom nieostatecznym. W przedmiotowych sprawach badano prawidłowość stosowania przez organ podatkowy instytucji

rygor natychmiastowej wykonalności, z uwzględnieniem spełnienia warunków do jego nadania określonych w art. 239b § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) oraz zachowania właściwej formy jego nadania, o której mowa w art. 239b § 3 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 239b § 1 Ordynacji podatkowej decyzji nieostatecznej może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy:

- organ podatkowy posiada informacje, z których wynika, że wobec strony toczy się postępowanie egzekucyjne w zakresie innych należności pieniężnych lub
- strona nie posiada majątku o wartości odpowiadającej wysokości zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, na którym można ustanowić hipotekę przymusową lub zastaw skarbowy, które korzystałyby z pierwszeństwa zaspokojenia, lub
- strona dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku znacznej wartości, lub
- okres do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego jest krótszy niż 3 miesiące.

Jak stwierdzono, we wszystkich skontrolowanych sprawach okres do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego był krótszy niż 3 miesiące, tym samym spełniony został jeden z warunków uzasadniających nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności.

W myśl art. 239b § 3 ww. ustawy rygor natychmiastowej wykonalności nadawany jest decyzji przez organ podatkowy pierwszej instancji w drodze postanowienia.

Analiza wytypowanych do kontroli spraw nie wykazała w powyższym zakresie nieprawidłowości. We wszystkich badanych sprawach rygor natychmiastowej wykonalności został nadany w drodze postanowienia.

W toku kontroli stwierdzono, iż w jednej z badanych spraw (NIP VAT za 9/2009 r.) rygor natychmiastowej wykonalności (postanowienie z dnia 28.11.2014 r. nr SW/4423-10/14) nadano decyzji (z dnia 29.11.2014 r. nr PPI/4400-21/14), której w dniu wydania postanowienia nie było jeszcze w obrocie prawnym. O powyższym poinformowano Pana Piotra Pawlaka kierującego Samodzielnym Referatem Spraw Wierzycielskich (SW) i pouczono o zachowaniu większej staranności i rzetelności przy wydawaniu postanowień o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności.

[dowód: akta kontroli str. 171-176]

Postępowanie Urzędu w zakresie stosowania instytucji rygoru natychmiastowej wykonalności, o której mowa w art. 239a i 239b Ordynacji podatkowej należy ocenić pozytywnie.

6. Postępowanie organu podatkowego z zaległościami podatkowymi po umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność

W kontrolowanej jednostce poszukiwaniem majątku zobowiązanego w przypadku bezskuteczności egzekucji zajmuje się Samodzielny Referat Spraw Wierzycielskich (SW) - § 11 ust. 6 pkt 3 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Chelmie wprowadzonego zarządzeniem Nr 9/2014 Naczelnika ww. Urzędu z dnia 27 marca 2014r.

Celem sprawdzenia realizacji przez referat SW ww. zadania wytypowano do kontroli 10 zaległości podatkowych, których egzekucja administracyjna okazała się bezskuteczna.

Dobór próby do kontroli przeprowadzono na podstawie raportu z Hurtowni Danych WHTAX „Umorzenia na bezskuteczność w 2013 r. i 2014 r. US Chelm”.

Z wyjaśnień złożonych przez Pana Piotra Pawlaka kierującego Samodzielnym Referatem Spraw Wierzycielskich wynika, iż po umorzeniu postępowania egzekucyjnego komórka SW sprawdza co 6 miesięcy informacje o zobowiązanym i jego majątku w następujących bazach danych:

- POLTAX - w zakresie złożonych deklaracji i zgłoszeń rejestracyjnych.
- SeRCe - w zakresie aktualizacji danych adresowych.
- CzM - w zakresie transakcji z udziałem zobowiązanego, ze szczególnym uwzględnieniem tych, w których był nabywcą majątku.
- CEPiK- w zakresie informacji o pojazdach stanowiących własność zobowiązanego.

Z niniejszych wyjaśnień wynika ponadto, iż w przypadku pozyskania przez komórkę SW informacji o pobycie zobowiązanego za granicą kierowane są do państw członkowskich wnioski o udzielenie informacji.

Wyjaśnienia złożone przez Pana Piotra Pawlaka znalazły potwierdzenie w skontrolowanych sprawach. W 9 przypadkach organ podatkowy po upływie 6 miesięcy od momentu umorzenia postępowania egzekucyjnego występował do CEPiK o udostępnienie danych z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców. Informacje jakie w ten sposób organ podatkowy uzyskał nie różniły się od tych, które nabył już w toku postępowania egzekucyjnego. Ponadto w 8 z badanych spraw zostały sporządzone raporty z e-ORUS „Karta odpowiedzi na pytania o zobowiązanego”. Niestety żaden z tych raportów nie wykazał nowych źródeł dochodu i majątku zobowiązanego, z których byłoby możliwe wyegzekwowanie obciążających go zaległości podatkowych. W 1 z kontrolowanych spraw (NIP CIT za 2008 r.) Urząd do dnia kontroli nie podjął żadnych działań w zakresie poszukiwania majątku zobowiązanego. Wpływ na zaistniałą sytuację może mieć fakt, iż postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w rzeczonyj sprawie zostało wydane w dniu 31.12.2014 r. i od tego czasu nie minęło jeszcze 6 miesięcy.

Reasumując stwierdzić należy, iż w Urzędzie Skarbowym w Chelmie podejmowane są działania mające na celu poszukiwanie majątku zobowiązanego w przypadku bezskutecznej egzekucji administracyjnej. Niemniej jednak działania, jakie komórka SW prowadzi w tym zakresie są mało efektywne i w znacznej części stanowią powielenie pracy Działu Egzekucji Administracyjnej.

[dowód: akta kontroli str. 20, 171-184]

Postępowanie Urzędu w zakresie działań podejmowanych w celu realizacji bieżących należności i likwidacji zaległości podatkowych ocenia się pozytywnie. Wpływ na powyższe mają oceny cząstkowe przyznane w 6 obszarach. W 5 skontrolowanych zagadnieniach przyznano ocenę pozytywną, natomiast pozytywną z uchybieniami przyznano jedynie w zakresie dochodzenia należności podatkowych po zakończeniu wstrzymania wykonania decyzji.

Postępowanie Urzędu Skarbowego w Chelmie z zaległościami podatkowymi po umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność należy ocenić pozytywnie.

III. Weryfikacja działań podejmowanych przez organ podatkowy w przedmiocie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w tym stosowanie przepisów o pomocy publicznej.

1. Ewidencjonowanie wniosków i podjętych rozstrzygnięć

Na podstawie danych przedstawionych przez Urząd w 2014 r. w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych ustalono, iż ogółem wpłynęły 183 wnioski, w tym 34 wnioski złożone zostały przez przedsiębiorców. Pozytywnie załatwiono 87 spraw (tj. ok 47,5% ogólnej liczby wniosków) w tym 20 rozstrzygnięć skierowano do przedsiębiorców, z których 12 podjęto w ramach pomocy de minimis, 8 które nie stanowią pomocy - art. 67b § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

W oparciu o ewidencje Urzędu i dane w aplikacji SHRIMP stwierdzono, że decyzje wydane w ramach pomocy *de minimis* zostały zaewidencjonowane w aplikacji SHRIMP w terminie wynikającym z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1065).

[dowód: akta kontroli str. 185]

W związku z koniecznością bieżącego ewidencjonowania w systemie POLTAX dokumentów wymiarowych na podstawie kontrolowanych spraw, zbadano szybkość wprowadzania oraz poprawność dokonania powiązań tych dokumentów.

W wyniku powyższego stwierdzono, że wnioski oraz dokumenty wydane na ich podstawie (39) w ok. 12% przypadków, w których od wpływu wniosku lub wydania rozstrzygnięcia do jego utworzenia w systemie upłynęło powyżej 14 dni. Stwierdzono 1 przypadek (sprawa: SW/4405-14/14/15-4047/15) niezaewidencjonowania w systemie POLTAX podjętego rozstrzygnięcia oraz 1 przypadek niezaewidencjonowania w systemie wniosku złożonego w dniu 13.11.2014 r. (sprawa: SW/4115-36/14).

[dowód: akta kontroli str. 292-296]

W oparciu o badane sprawy dokonano analizy powiązań dokumentów w zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w wyniku czego stwierdzono 1 przypadek (sprawa: SW/4115-36/14) niepowiązanego rozstrzygnięcia z właściwym dokumentem.

Z uwagi na niewielką ilość przypadków (mniej niż 20%), w których od wpływu wniosku do jego utworzenia w systemie upłynęło 14 dni, sposób ewidencjonowania wniosków i podjętych rozstrzygnięć należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

2. Prawidłowość postępowań o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych oraz wydanych w tym zakresie rozstrzygnięć.

a) Terminowość wydawania rozstrzygnięć.

Na podstawie badanych spraw oraz ewidencji wniosków i podjętych rozstrzygnięć stwierdzono 1 przypadek (NIP _____) w którym od dnia wpływu wniosku do dnia wydania decyzji upłynęło powyżej 2 miesiące. Organ podatkowy stosownie do art. 140 Ordynacji podatkowej we właściwym terminie zawiadomił stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazał nowy termin jej załatwienia.

[dowód: akta kontroli str 292-296]

W świetle powyższego terminowość wydawania rozstrzygnięć należy ocenić pozytywnie.

b) Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej oraz osobom nieprowadzącym działalności gospodarczej

W 2014 roku wpłynęły 34 wnioski w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych złożonych przez przedsiębiorców. W wyniku powyższego wydano 20 pozytywnych decyzji, w 12 przypadkach udzielono pomocy *de minimis*, 8 decyzji rozstrzygnięto w trybie art. 67b §1 pkt 1 Ordynacji podatkowej (tj. nie stanowiącej pomocy publicznej), w 3 decyzjach odmówiono uwzględnienia wniosku, w pozostałych sprawach umorzono postępowanie zgodnie z art. 208 Ordynacji podatkowej lub pozostawiono bez rozpatrzenia stosownie do art. 169 § 4 ww. ustawy.

W 67 przypadkach adresatami pozytywnych rozstrzygnięć były osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. W 15 sprawach odmówiono uwzględnienia wniosków.

natomiast w 12 przypadkach pozostawiono sprawy bez rozpatrzenia w trybie art. 169 § 4 Ordynacji podatkowej (dot. zarówno prowadzących, jak i nieprowadzących działalności gospodarczej).

[dowód: akta kontroli str. 185]

Na podstawie przedłożonych do kontroli spraw ustalono, że decyzje wydawane były w uzasadnionych przypadkach. Zachowano procedury rozpatrywania wniosków, w tym normy określone w art. 122, art. 187 § 1, art. 191 ustawy Ordynacja podatkowa. Sporządzano odrębne analizy w oparciu o zgromadzony materiał będący w posiadaniu Urzędu, jak również przedłożony przez podatników.

Organ podatkowy stosownie do art. 123 § 1 i art. 200 § 1 ww. ustawy zapewniał stronom czynny udział w każdym stadium postępowania.

Jednakże stwierdzono, że pisma podatników precyzujące lub uzupełniające złożone wnioski, jak również informacje przedstawione przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w większości przypadków nie zawierały pieczęci wpływu do Urzędu.

Oświadczenia o nieruchomościach i prawach majątkowych, które mogą być przedmiotem hipoteki przymusowej i rzeczach ruchomych oraz zbywalnych prawach majątkowych, które mogą być przedmiotem zastawu skarbowego składane przez wnioskodawców nie były wprowadzane do systemu POLTAX.

Badając prawidłowość prowadzonego postępowania na wniosek przedsiębiorców zwrócono uwagę na działanie Urzędu w zakresie: analizy wniosku, gromadzenia i analizy materiału dowodowego, dokonywania oceny kondycji finansowej przedsiębiorcy oraz prawidłowości wydanych rozstrzygnięć.

W wyniku powyższego stwierdzono, że dokonywana jest weryfikacja wniosków pod względem formalnym, tj. m.in. pod względem kompletności dokumentów, które należy dołączyć do wniosku, w tym zaświadczeń i niezbędnych informacji. W przypadku stwierdzonych braków wzywano podatników pouczając o skutkach niezastosowania się do wezwania.

W każdym przypadku sporządzano odrębną analizę i ocenę sytuacji przedsiębiorcy wnioskującego o pomoc, uwzględniając kondycję ekonomiczno-finansową. W oparciu o dokonaną analizę kwalifikowano przedsiębiorcę do określonej kategorii ratingowej. Dokonując analizy koncentrowano się głównie na jednym wskaźniku – wskaźniku rentowności. Nie sporządzano wydruków kontrolnych z aplikacji SHRIMP. Zbędnie żądano składania przez przedsiębiorców wnioskujących o pomoc de minimis oświadczeń, z których wynikało, że przedsiębiorcy nie znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej. Aktualnie obowiązujące Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (D. Urz. UE L 352/1 z dnia 14.12.2013 r.) nie zabrania udzielania pomocy de minimis podmiotom znajdującym się w trudnej sytuacji. Ponadto stwierdzono, że prowadząc postępowania ubiegających się o pomoc de minimis nie zobowiązywano wnioskodawców do przedstawienia informacji o powiązaniach z innymi przedsiębiorcami. Wymóg wynika z faktu, że podmioty o złożonej strukturze, na które składa się wiele powiązanych ze sobą jednostek o odrębnej osobowości prawnej, należy w określonych przypadkach traktować jak jeden organizm gospodarczy, do którego zastosowanie powinien mieć jeden limit pomocy de minimis.

Wydając rozstrzygnięcia w ramach pomocy de minimis w wielu przypadkach organ podatkowy nieprawidłowo powoływał przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.).

[dowód: akta kontroli str. 187-204,292-296]

Natomiast w sprawach nr SW/4405-7/2014-43499/14, PPIII/4405-13/14, PPIII/4405-11/14 źle wskazano pulap pomocy de minimis (200.000 EUR.) przyznawanej przez państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu w zakresie drogowego transportu towarów, którą może otrzymać przez okres trzech lat, ponieważ wartość tej pomocy nie może przekroczyć 100.000 EUR.

[dowód: akta kontroli str. 205-222]

Ponadto prowadząc postępowanie i dokonując analizy ekonomicznej przedsiębiorcy (NIP) organ podatkowy błędnie zakwalifikował go do kategorii ratingowej zadowalającej (BB) ustalając marżę w wysokości 100 bazowych (100 punktów bazowych (p.b.) = 1 punkt procentowy (p.p.)). W konsekwencji wysokość stopy referencyjnej wyniosła 3,37% (suma stopy bazowej - 2,75% plus marży 1%). Zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (DzU. C14 z 19.1.2008, str. 6) dla nowoutworzonych przedsiębiorców, nieposiadających historii kredytowej, poziom zastosowanej marży nie może być niższy niż 400 punktów bazowych (4 p.p.) W tym przypadku przedsiębiorca działalność gospodarczą zarejestrował 31.10.2013 r., a więc wysokość marży nie mogła być niższa niż 4 p.p., co w rezultacie spowodowało ustalenie niewłaściwej stopy referencyjnej.

W toku kontroli ustalono, że żadna z wyznaczonych rat nie została wpłacona w terminie.

[dowód: akta kontroli str. 223-236]

Organ podatkowy udzielając pomocy de minimis w większości przypadków zabezpieczał wykonania zobowiązania.

Reasumując należy stwierdzić, że zarówno decyzje przyznające, jak i odmawiające udzielenia pomocy wydawane były w uzasadnionych przypadkach. Stwierdzone uchybienia nie wpłynęły na zasadność podjętych rozstrzygnięć.

Poza tym Naczelnik Urzędu Skarbowego w Chelmie w okresie objętym kontrolą w 12 przypadkach pozostawił wnioski bez rozpatrzenia w trybie art. 169 § 4 Ordynacji podatkowej uznając, iż obarczone były brakami formalnymi, które nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie.

Mając na uwadze, że do braków formalnych, które rodzą obowiązek organu podatkowego do wezwania wnioskodawcy celem ich usunięcia na podstawie art. 169 § 1 ww. ustawy należy zaliczyć tylko te braki, które uniemożliwiają nadanie wnioskowi właściwego biegu. Dlatego też prowadzenie postępowania wyjaśniającego i wzywianie strony do złożenia dokumentów, czy wyjaśnień w sprawie nie może odbywać się przy zastosowaniu sankcji określonej w tym przepisie, albowiem regulacja ta dotyczy braków podania, nie zaś braków lub uzupełnienia materiału dowodowego w prowadzonym przez organ postępowaniu.

W toku kontroli stwierdzono, że w sprawach nr SW/4115-36/14, SW/403-1/14-78794/14, PPII/4403-1/14-35755/14, SW/4115-2/2014, SW/4115-51/14/15 organ podatkowy w trybie art. 169 § 1 Ordynacji podatkowej wezwał podatników do usunięcia braków w zakresie określenia kwoty podatku wraz z odsetkami za zwłokę, określenia jakiego okresu dotyczy podatek lub zaległość, określenia ilości rat, przedstawienia argumentów, które przemawiałyby za udzieleniem ulgi, wskazania o jaki rodzaj pomocy wymienionej w art. 67b § 1 ww. ustawy wnioskodawca się ubiega. Z akt sprawy jednoznacznie wynikało, że zobowiązani (NIP) zlikwidowali prowadzoną działalność. Natomiast podatniczka (PESEL) prosiła o rozłożenie na raty zaległości powstałej w wyniku korekty zeznania uzasadnia faktem, że po raz pierwszy rozliczała się w zakresie podatku PIT, jest emerytką, a kwota jaką otrzymuje nie wystarcza na leki i pampersy.

Ustalono, że w aktach sprawy znajdowały się wydruki i karty kontowe wnioskodawców sporządzone przez komórkę rachunkowości podatkowej, na podstawie których można było określić tytuły podatkowe, okresy, kwoty zaległości, wysokość odsetek za zwłokę.

Brak wskazania we wniosku o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych konkretnej kwoty zaległości i odsetek za zwłokę nie może być uznany za brak formalny żądania w sytuacji, gdy kwota ta wraz z odsetkami jest ewidentnie znana z urzędu organom podatkowym i nie jest przedmiotem sporu (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 24 marca 2010 r. sygn. akt III SA/Wr 14/10). Natomiast instytucja wezwania do usunięcia braków w trybie art. 169 § 1 Ordynacji podatkowej ma służyć usunięciu braków formalnych podania wynikających ze ściśle określonych przepisów, jednak nie może być stosowana, gdy co prawda brak formalny występuje, ale nie niweczy on możliwości rozpoznania sprawy. Skutek w postaci pozostawienia podania bez rozpatrzenia nie dotyczy zatem wniosku spełniającego wymogi, które pozwalają na jego merytoryczną ocenę (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 września 2010 r. sygn. akt IFSK 1506/09). Powyższe zagadnienie było m.in. przedmiotem pisma z dnia 11 kwietnia 2011 r. nr NU/077-0110/11/10451 Dyrektora tut. Izby.

[dowód: akta kontroli str. 237-296]

Mając powyższe na uwadze, prawidłowość postępowań i wydanych rozstrzygnięć w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej oraz osobom nieprowadzącym działalności gospodarczej należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

3. Prawidłowość i terminowość wydawania zaświadczeń o pomocy de minimis udzielonej w formie decyzji

Na podstawie spraw wytypowanych do kontroli stanowiących pomoc publiczną sprawdzono prawidłowość i terminowość wydawania zaświadczeń w zakresie pomocy de minimis udzielanej w formie decyzji. Stwierdzono, że organ podatkowy wydając decyzje w ramach pomocy de minimis wydawał jednocześnie odrębne zaświadczenia stosownie do § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354 z późn. zm.).

Za nieprawidłowe należy uznać brak zaświadczeń „korygujących” w przypadku, gdy wartość faktycznie udzielonej pomocy de minimis jest inna niż wartość pomocy wskazana w wydanym zaświadczeniu. Podmiot udzielający pomocy, w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia tego faktu, wydaje nowe zaświadczenie, w którym wskazuje właściwą wartość pomocy oraz stwierdza utratę ważności poprzedniego zaświadczenia. Powyższe stanowi naruszenie art. 5 ust. 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.).

Prawidłowość i terminowość wydawania zaświadczeń o pomocy de minimis należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

Reasumując, działalność Urzędu Skarbowego w Chelmie w zakresie udzielenia ulg w spłacie zobowiązań podatkowych należy ocenić pozytywnie z uchybieniami. Na powyższą ocenę miały wpływ oceny cząstkowe w poszczególnych zagadnieniach.

IV. Postępowanie Urzędu w przypadku odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe

Kontroli poddano rozstrzygnięcia wydane w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. w zakresie odpowiedzialności osób trzecich – wydanych na podstawie art. 115 Ordynacji

podatkowej (odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej) i art. 116 ww. ustawy (odpowiedzialność za zaległości podatkowe spółki jawnej).

Za orzeczenia w zakresie odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania podatkowe w Urzędzie Skarbowym w Chelmie odpowiadały do dnia kontroli, tj. 9.02.2015 r. następujące działy: 1.01. - 31.03. 2014 r. - Dział Postępowań Podatkowych PP III. 1.04. - 30.06.2014 r. - Wieloosobowe Stanowisko Pracy Postępowań Podatkowych PP II. 1.07. - 31.12.2014 r. - Samodzielny Referat Spraw Wierzycielskich SW.

Statystyka kontrolowanych spraw:

W zakresie odpowiedzialności osób trzecich w badanym okresie wydano 4 decyzje w podatku od towarów i usług na łączną kwotę 51.689.61 zł. w tym 42.289 zł należności głównej. odsetek za zwłokę 8 364 zł oraz koszty egzekucyjne 1.036.61 zł.

[dowód: akta kontroli str. 297]

Kontroli poddano 100% rozstrzygnięć wydanych w okresie objętym kontrolą. za wyjątkiem decyzji wydanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Chelmie z dnia 14.11.2013 r. nr PP III/4406-14/13, która była przedmiotem postępowania odwoławczego prowadzonego przez Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie.

[dowód: akta kontroli str. 298-299]

Uchybienia w zakresie orzekania w sprawach odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania podatkowe polegały na:

1. wskazaniu w przedmiotowych decyzjach (nr SW/PP/4406-3/14, nr PP/III/4406-4/14) przepisu art. 47 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa (termin płatności podatku wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego) w sytuacji, kiedy zobowiązanie podatkowe zostało uregulowane przed dniem wydania ww. decyzji. Uchybieniem w tej sytuacji było także wskazanie w decyzji przepisu art. 109 § 2 ww. ustawy, iż w razie nie dotrzymania ww. terminu płatności osoba trzecia odpowiada również za naliczone po dniu wydania decyzji o jej odpowiedzialności podatkowej odsetki za zwłokę od zaległości podatkowej.
2. wskazaniu w powyższych decyzjach przez organ podatkowy, iż decyzje te otrzymuje Dział Rachunkowości Podatkowej, który nie jest stroną postępowania. Tak samo Urząd postąpił w decyzjach skierowanych do wspólników Spółki cywilnej (NIP [redacted] Zgodnie z art. 211 Ordynacji podatkowej decyzję doręcza się stronie postępowania.
3. braku działań ze strony Urzędu w celu przeniesienia odpowiedzialności osób trzecich w stosunku do wspólników Spółki cywilnej (NIP [redacted] za zaległości istniejące na karcie kontowej.

[dowód: akta kontroli str. 300-338]

Na podstawie danych bazy WHTAX sporządzono raport w celu ustalenia salda zaległości na kartach kontowych spółek cywilnych. Badaniem sprawdzającym objęto 7 spraw. Doboru próby do kontroli dokonano metodą statystyczną z wnioskowaniem niematematycznym. W tym zakresie:

- w 5 sprawach (NIP: [redacted] aktualnie toczy się postępowanie egzekucyjne w związku z brakiem przesłanek wynikających z art.116 i art. 108 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, natomiast
- w 5 sprawach zaległości uległy przedawnieniu z uwagi na upływ terminu na wydanie decyzji wynikającej z art.118 § 1 Ordynacji podatkowej (NIP [redacted] - zaległość w podatku VAT za 9/2007 w kwocie 1 632 zł w dniu 31.03.2014 r., postępowanie egzekucyjne umorzone, natomiast w dniu 31.12.2012 r. upłynął termin do wydania decyzji wynikającej z art. 118 § 1 Ordynacji podatkowej; NIP [redacted] - zaległość w podatku VAT za 4.9.10/2005 w łącznej kwocie 61 219 zł przedawniła się w dniu

31.12.2010 r. oraz zaległość w podatku VAT za 8/2007 w kwocie 6 153.16 zł przedawniła się 31.12.2012 r. a także w podatku CIT za 2000 r. w kwocie 246 793.70 zł przedawniła się w dniu 31.12.2006 r.).

[dowód: akta kontroli str. 339-346]

Odnosząc się do powyższego, należy stwierdzić, iż ww. sprawach tj.: NIP i NIP . w przypadku zbliżającego się upływu terminu przedawnienia do wydania decyzji orzekającej o odpowiedzialności osób trzecich organ podatkowy pomimo toczącego się bezskutecznego postępowania egzekucyjnego nie podjął stosownych działań w tym zakresie.

Jednocześnie kontrola stwierdziła, że postępowania dowodowe były prowadzone w sposób wyczerpujący, zgromadzony materiał dowodowy zawierał wszelkie dokumenty oraz dowody pozwalające na wydanie w sprawie orzeczenia. Każde z kontrolowanych rozstrzygnięć zawierało pełne uzasadnienie faktyczne oraz prawne.

Skala i częstotliwość: uchybienia stwierdzono w pięciu ze skontrolowanych rozstrzygnięć.

Wskazanie przyczyn i skutków niewłaściwego działania: stwierdzono, iż wierzyciel nie występował z zapytaniem o przebieg postępowania egzekucyjnego spółek, w stosunku do których można było skorzystać z art. 116 Ordynacji podatkowej.

W związku z powyższym badany obszar ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Reasumując, działalność Urzędu Skarbowego w Chelmie w zakresie zapewnienia dochodów dla budżetu państwa – zarządzanie zaległościami podatkowymi należy ocenić pozytywnie z uchybieniami. Wpływ na ww. ocenę miała waga stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz postępowania Urzędu w przypadku odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe.

Ocenę pozytywną z uchybieniami przyznano w 2 z 4 skontrolowanych obszarów. Tym samym wskazać należy, że Urząd nie wdrożył właściwych mechanizmów kontrolnych w celu skutecznej realizacji zadań w zakresie skutecznego zarządzania zaległościami podatkowymi w celu zapewnienia dochodów dla budżetu państwa.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w toku prowadzonej kontroli nie stwierdzono oszustw i nadużyć finansowych, które miałyby negatywny wpływ na funkcjonowanie jednostki. Ponadto stwierdzone uchybienia mogą być łatwo i w krótkim czasie wyeliminowane z dalszej pracy Urzędu.

W przysługującym Pani Naczelnik terminie – stosownie do art. 40 ust.1 powołanej na wstępie ustawy o kontroli w administracji rządowej – nie zostały zgłoszone umotywowane pisemne zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 9 kwietnia 2015 r. nr KW/0710-0002/15/9235.

Uwzględniając powyższe, w celu wyeliminowania stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień – *zalecam*:

1. Dokonanie zapisów korygujących oraz uzgodnienie salda zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2004 r. na koncie szczegółowym podatnika NIP
2. Wskazywanie w zarządzeniu zabezpieczenia prawidłowego aktu prawnego stanowiącego podstawę wydania decyzji określającej bądź ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
3. Rzetelne i terminowe wprowadzanie i zatwierdzanie dokumentów w systemie POLTAX oraz dokonywanie wiązań dokumentów, które bezwzględnie podlegają wiązaniu z innymi dokumentami.

4. Udzielając pomocy de minimis w uzasadnieniu decyzji powoływanie właściwych przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.), w oparciu o które obliczono wartość pomocy.
5. W przypadku zmiany wartości udzielonej pomocy sporządzanie i przekazywanie zaktualizowanego sprawozdania w terminie 7 dni od dnia uzyskania informacji o zmianie zgodnie z § 8a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1065 z późn. zm.).
6. Stosowanie właściwego trybu wezwań podatników oraz pouczeń o skutkach niezastosowania się do uzupełnienia materiału dowodowego (art. 155 Ordynacji podatkowej) oraz usunięcia braków formalnych (art. 169 ww. ustawy).
7. Prowadząc postępowania na wniosek przedsiębiorców sporządzanie wydruków kontrolnych z aplikacji SHRIMP w zakresie zgodności oświadczeń składanych przez wnioskodawców o uzyskanej pomocy z danymi zawartymi w ww. aplikacji.
8. W przypadku zmiany wartości udzielonej pomocy de minimis wydawanie zaświadczeń korygujących stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354 z późn. zm.).
9. Dokonując kwalifikacji przedsiębiorcy do określonej kategorii ratingowej, szczególnie przedsiębiorców nowoutworzonych, nieposiadających historii kredytowej, stosowanie zasad określonych w Komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (DzU. C14 z 19.1.2008, str. 6).
10. W uzasadnieniach decyzji w sposób właściwy wskazywanie pulapu pomocy de minimis i pomocy de minimis w transporcie przyznawanej przez państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu, którą może otrzymać przez okres trzech lat.
11. Wydawanie postanowień w trybie art. 169 § 4 Ordynacji podatkowej tylko w przypadku wniosków obarczonych brakami formalnymi, które nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie. Instytucja wezwania do usunięcia braków w trybie art. 169 § 1 ww. ustawy ma służyć usunięciu braków formalnych podania wynikających ze ściśle określonych przepisów. Skutek w postaci pozostawienia podania bez rozpatrzenia nie dotyczy wniosku spełniającego wymogi, które pozwalają na jego merytoryczną ocenę (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 września 2010 r. sygn. akt IFSK 1506/09).
12. W przypadku uregulowania zobowiązania podatkowego przed wydaniem decyzji, w podstawie prawnej nie przywoływanie przepisu art. 47 § 1 Ordynacji podatkowej oraz w takich sytuacjach nie stosowanie art. 109 § 2 ww. ustawy, który wskazuje, iż w razie nie dotrzymania terminu płatności osoba trzecia odpowiada również za naliczone po dniu wydania decyzji o jej odpowiedzialności, podatkowej odsetki za zwłokę od zaległości podatkowej.
13. Nie wskazywanie w rozdzielniku decyzji o odpowiedzialności osób trzecich, iż decyzje te otrzymuje Dział Rachunkowości Podatkowej, który nie jest stroną postępowania.
14. W każdym uzasadnionym przypadku występowanie wierzyciela z zapytaniem o przebieg postępowania egzekucyjnego spółek, w stosunku do których można było skorzystać z art. 116 Ordynacji podatkowej.
15. W przypadku zbliżającego się upływu terminu przedawnienia do wydania decyzji orzekającej o odpowiedzialności osób trzecich w sytuacji bezskutecznego postępowania egzekucyjnego, wcześniejsze podejmowanie stosownych działań w tym zakresie.

Przekazując powyższe zalecenia wyznaczam termin na złożenie informacji o ich wykonaniu, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich ewentualnego niepodjęcia na **15 czerwca 2015 r.**

Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zawartym w piśmie z dnia 4 września 2014 r. nr CP12/012/1/TBC/14/80252RD przekazanym przy piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 16 września 2014 r. nr KW/070-0020/14/27806 polecam przekazać do tut. Izby informację o rezultatach wdrożonych zaleceń w terminie do **31 grudnia 2015 r.**

Z up. Dyrektora Izby Skarbowej

Mirosław Frąk
WICEDYREKTOR